

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPPLEMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Vizita Ambasadorului SUA la Academia de Administrare Publică

„Academia de Administrare Publică nu este doar o simplă instituție de învățământ superior, ea este o instituție deosebită, căci nu este un domeniu mai onorabil și mai important, decât să lucrezi pentru Guvern, pentru pregătirea cadrelor, care vor activa ulterior în organele administrației publice centrale și locale”, a declarat Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Statelor Unite ale Americii, Asif J.CHANDHRY, evoluând, la 22 martie a.c., în fața corpului profesoral-didactic, a masteranzilor și a colectivului de colaboratori ai Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Întâlnirea cu ambasadorul SUA a fost inaugurată de către dl Vasile MARINA, rector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar, care a remarcat colaborarea

permanentă, constructivă și fructuoasă cu Ambasada SUA de la Chișinău chiar din primii ani de existență a instituției.

În debutul discursului său, diplomatul american a remarcat că este o onoare pentru dumealui să fie în această împreună cu audienții și profe-

sorii Academiei de Administrare Publică, mulțumind pentru invitația de a veni aici. Vreau să spun chiar de la bun început, a adăugat înaltul oaspete, că relația dintre Statele Unite ale Americii și Republica Moldova se bazează pe valori și principii, subliniindu-se faptul că aceste

valori sunt unele democratice. Asif J.CHANDHRY și-a exprimat convingerea fermă, că Moldova este în procesul de a deveni o țară democratică și va deveni numaidecât, cu toate că făurirea unei democrații, nu este o muncă ușoară.

(Continuare în pag. 3)

Ședința Senatului Academiei

Pe 24 martie curent, a avut loc ședința ordinară a Senatului Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, care a fost

prezidată de dl Vasile MARINA, rector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar.

Pe ordinea de zi a Senatului au figurat următoarele chestiuni:

1. Cu privire la activitatea catedrelor Știința administrației, Științe juridice și Tehnologii informaționale în vederea eficientizării procesului de instruire în anul de studii 2010 - 2011.

2. Aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat în cadrul Academiei și Regulamentului de organizare și desfășurare a procesului de dezvoltare profesională.

3. Aprobarea temelor tezelor de doctorat și confirmarea conducătorilor de doctorat.

4. Cu privire la reconfirma-

rea conducătorilor de doctorat ai doctoranzilor anilor II și III.

5. Cu privire la anunțarea concursului pentru ocuparea posturilor didactice.

Dna Svetlana Cojocar, șefa Catedrei economie și management public, doctor în economie, conferențiar universitar, a luat cuvântul în calitate de raportor asupra primei chestiuni de pe ordinea de zi, iar dna Tatiana Șaptefrați, director al Departamentului organizarea instruirii, doctor, conferențiar universitar, dna Aurelia Țepordei,

(Continuare în pag. 5)

Președintele interimar Marian Lupu a conferit titluri onorifice unor oameni de teatru

Președintele interimar al Republicii Moldova, Marian Lupu, a emis recent un decret privind conferirea de titluri onorifice unor oameni de teatru.

Titlul onorific de "Artist al Poporului" a fost conferit următoarelor persoane: Valeriu Cazac - actor la Teatrul Municipal "Satiricus Ion Luca Caragiale", Eugen Cucuruzac - actor la Teatrul Municipal "Satiricus Ion Luca Caragiale", Nicolae Darii - actor la Teatrul Național "Mihai Eminescu", Nicolae Dohotaru - prim-dirijor al Orchestrei Teatrului Național de Operă și Balet, Titus Jucov - director artistic și regizor al Teatrului Republican

de Păpuși "Licurici", Margareta Nazarchevici - actriță la Teatrul "Alexei Mateevici", Lidia Panfil - regizor, Petru Vutcărau - director artistic și regizor al Teatrului "Eugene Ionesco".

Titlul onorific "Maestru în Artă" a fost acordat lui Iuri Aleabov - compozitor, și lui Alexandru Cozub - director artistic și regizor al Teatrului Național "Mihai Eminescu".

Titlul onorific "Artist Emerit" a fost conferit lui Nicolae Jelescu

- director artistic al Teatrului "Alexei Mateevici", Rodică Mereuță - actriță la Teatrul Republican "Luceafărul", lui Ion Mocanu - actor la Teatrul Național "Mihai Eminescu", Mihaelei Strîmbanu-Miron - actriță la Teatrul Național "Mihai Eminescu".

Titlurile onorifice au fost conferite pentru merite deosebite în dezvoltarea artei teatrale, succese în activitatea de creație și contribuție la propagarea valorilor culturale.

Legislativul a adoptat în lectura a doua politica fiscală pentru 2011

După mai multe discuții și replici dure, deputații AIE au votat, la 26 martie, în lectura a doua, proiectul Legii cu privire la politica bugetar-fiscală. Deputații comuniști nu au susținut proiectul pe motiv că este unul antistatal.

Comuniștii au votat împotriva proiectului, nemulțumiți că

amendamentele propuse de ei au fost respinse. Igor Dodon, deputat PCRM, s-a arătat indignat de faptul că amendamentele la proiect au fost votate în grabă. "Dacă se va merge cu această grabă, ne vom pomeni într-o situație similară celei cu cazinourile, când bugetul a fost prejudiciat de șase milioane de lei", a declarat Dodon.

Liderul PCRM, Vladimir Voronin, a comunicat jurnaliștilor că partidul său nu va vota în nici un caz pentru proiectul Legii cu privire la politica bugetar-fiscală, deoarece este antiumană și antistatală.

Replici dure cu privire la o componentă a politicii fiscale, care prevede impozitarea indirectă, au răsunat și din partea liderului liberalilor, Mihai Ghimpu, care s-a arătat nemulțumit de declarația colegilor din PLDM care au spus că persoanele ce nu doresc impozitarea indirectă sunt un paravan pentru oligarhi.

Proiectul politicii fiscale pentru 2011 prevede majorarea cu 50% a cotelor accizelor la băuturile alcoolice tari și la țigările cu și fără filtru, modificarea mecanismului de stabilire a cotelor

taxelor locale prin anularea plafonării acestora, cu acordarea dreptului autorităților publice locale de a le fixa de sine stătător. De asemenea, a fost unificată taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele străine, a căror gabarite depășesc limitele admise, cu taxa achitată de șoferii moldoveni. Puteri sporite de control i-au fost oferite Inspectoratului Fiscal, organul care va controla direct procedura de executare a amenzilor aplicate agenților economici pentru încălcări.

Procesul de reintegrare a țării se va desfășura în baza unei noi strategii

Prim-ministrul Vlad Filat a prezidat pe 28 martie ședința Comisiei guvernamentale pentru reintegrarea țării. Aceasta a fost prima ședință a comisiei nominalizate de la crearea acesteia prin Hotărârea de Guvern nr. 132 din 4 martie 2011.

Membrii Comisiei au examinat trei subiecte de bază:

privind situația actuală în reglementarea conflictului transnistrean, privind documentele semnate anterior în procesul reglementării transnistrene și analiza acestora, precum și aspecte privind elaborarea unei noi Strategii pentru reintegrarea țării.

Vicepremierul pentru reintegrare, Eugen Carpov, a menționat că instituirea Comisiei guvernamentale pentru reintegrarea țării a fost dictată de necesitatea impulsivității și a unei coordonări mai eficiente la nivelul autorităților publice centrale a acțiunilor de promovare a obiectivului

lui Guvernului, trasat în Programul său de activitate "Integrare europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare" pentru anii 2011-2014.

În acest context, viceprim-ministrul a reiterat viziunea Guvernului R. Moldova la capitolul integrității teritoriale a Moldovei, care rezidă în faptul că reintegrarea țării urmează să se producă în baza și în limitele cadrului legislativ în vigoare și a standardelor internaționale.

Prim-ministrul Vlad Filat a menționat, în context, că este important ca acțiunile realizate să nu reprezinte o simplă acordare de ajutor umanitar, ci să

conțină o componentă a procesului reintegrării.

"Reintegrarea țării este și va fi un obiectiv de primă importanță al Guvernului Republicii Moldova. Vom intensifica eforturile în vederea identificării unei soluții viabile și durabile a conflictului transnistrean în baza respectării suveranității și integrității teritoriale a Moldovei în limita hotarelor recunoscute la nivel internațional", a spus Prim-ministrul.

**Serviciile de presă
ale Președinției,
Parlamentului și Guvernului
Republicii Moldova**

(Continuare. Început în pag. 1)

Vizita Ambasadorului SUA la Academia de Administrare Publică

Lucrul acesta este evident dacă analizăm istoria țărilor care au pornit pe această cale, indiferent unde s-ar afla ele. Lupta pentru a deveni o țară democratică presupune, în primul rând, depășirea unor dificultăți care nu pot fi ocolite. Dar vreau să vă asigur, a mai afirmat ambasadorul, că această luptă pentru democrație nu se termină niciodată, deoarece ea presupune o evoluție continuă.

În context, diplomatul a

constituit un sumar al relațiilor noastre bilaterale cu Republica Moldova și un alt mesaj al ei a fost că SUA nu acceptă ideea sferelor de influență. Aceasta este politica noastră fermă”, a reiterat ambasadorul SUA.

În continuarea prelegerii sale, ambasadorul Asif J. CHANDHRY a subliniat că relațiile SUA cu Vestul nu înseamnă că dvs. nu trebuie să nu aveți relații cu Estul. Nu este vorba de un joc de excludere,

beneficiu și pentru SUA. Asta înseamnă că noi avem beneficii comune și din aceste considerente trebuie să fim împreună. Și dacă ne uităm la acest aspect ca la un fundament al relațiilor bilaterale, se poate trage concluzia că e un beneficiu comun pentru ambele părți.

Referindu-se la baza relațiilor dintre statele noastre, vorbitorul a evidențiat trei aspecte principale: 1) cel mai important pentru Repub-

a fost foarte sincer și deschis în cadrul întâlnirii cu partenerii din Moldova, și eu vreau să-i urmez exemplul și să fiu la fel de sincer și deschis cu D-voastră. În această ordine de idei, diplomatul american a reiterat că democrația nu poate fi perfectă, dacă nu întâmpină provocări și provocarea numărul unu este lupta împotriva corupției. Trebuie să aveți un sistem care să fie absolut transparent și care să fie în serviciul oamenilor.

menționat în alocuțiunea sa că, acum 20 de ani, când Republica Moldova și-a obținut independența, SUA a susținut această țară. Fiind partenerii D-voastră, suntem gata să vă susținem în permanență și să vă ajutăm să construiți o țară prosperă și democratică.

Vorbind despre recenta vizită în Moldova a vicepreședintelui SUA, Joe Biden, diplomatul a remarcat, că aceasta a constituit „un eveniment absolut istoric”. „Lucrez de 25 de ani în domeniul diplomației și pot spune cu fermitate că astfel de lucruri nu se întâmplă așa de ușor. Înainte de a pleca, vicepreședintele SUA a remarcat că Republica Moldova este o țară minunată și a fost primit cum nu se poate mai bine. Ceea ce s-a întâmplat în scuarul Teatrului de Operă și Balet din Chișinău, a fost unic și nemaipomenit. Vizita vicepreședintelui SUA în Moldova poate fi apreciată sub două aspecte importante: ea a

ci este important ca moldovenii să beneficieze de amplasarea geografică a țării lor și să colaboreze atât cu Vestul, cât și cu Estul, pentru a avea relații puternice de colaborare multilaterală. Este absolut important pentru Moldova să colaboreze cu toți vecinii, pentru că aceasta va contribui la prosperitatea economică a țării. Mesajul domnului vicepreședinte al SUA a fost următorul: odată ce D-voastră continuați să colaborați cu noi în baza principiilor și valorilor enunțate mai sus, Statele Unite ale Americii vor fi alături de Republica Moldova. În această ordine de idei, ambasadorul a oferit un mic citat din discursul dlui Joe Biden, și anume că America desfășoară această colaborare cu țara D-voastră pentru că o Moldovă de succes va fi un beneficiu pentru această regiune. Dacă ea este un beneficiu pentru această regiune, este un beneficiu pentru întreg continentul. Și, în rezultat, este un

lica Moldova este democrația și guvernarea democratică; 2) reforma economică și prosperitatea economică; 3) un alt factor-cheie este promovarea stabilității regionale și a păcii în regiune. În ultimele două decenii Moldova a obținut rezultate destul de bune în ceea ce privește dezvoltarea democrației și a guvernării democratice, a înregistrat un progres enorm și ea trebuie să se mândrească de succesele sale. Statele Unite salută reformele democratice și precizează încă o dată că drumul spre democrație nu este niciodată ușor. În această cale există diferite provocări și Moldova nu face excepție de la această regulă. Și dacă vrem să fim parteneri și prieteni, sinceri și fideli, a specificat ambasadorul, trebuie să discutăm nu doar despre succese, ci și despre provocările care le întâmpinăm pe calea reformelor democratice. Și urmând exemplul dlui vicepreședinte, care

Și o democrație adevărată nu poate fi atinsă atunci când nu există supremația legii. Ambasadorul a subliniat că acestea sunt domeniile asupra cărora trebuie să lucrăm în continuare, fiindcă depășirea acestor obstacole, ține de responsabilitatea noastră ca parteneri. Concomitent, dumnealui se mândrește cu faptul că a lucrat împreună cu reprezentanții autorităților moldovenești asupra fiecărui segment de construire a democrației în țara noastră.

Referindu-se la alt aspect al relațiilor bilaterale în domeniul instaurării unor norme veritabile ale democrației, ambasadorul s-a referit și la posibilitatea cetățenilor de a vota în condiții libere. Alegerile sunt fața democrației, a ținut să menționeze invitatul, subliniind faptul că au fost cheltuite resurse considerabile în vederea îmbunătățirii procesului electoral în Republica Moldova.

(Continuare în pag. 4)

(Sfârșit. Început în pag. 1,3)

Vizita Ambasadorului SUA la Academia de Administrare Publică

Chiar de la bun început s-a lucrat mult la fiecare ciclu electoral, pentru ca acest proces să devină mai transparent și mai performant. Colaborarea în cadrul acestui proiect s-a materializat în lucruri destul de simple, cum ar fi îmbunătățirea listelor electorale. S-a lucrat cu toate partidele politice, indiferent că sunt de stânga sau de dreapta, în ceea ce privește încurajarea cetățenilor să participe la procesul de votare. Și aceasta din simplul motiv că dacă nu există participare la alegeri, atunci nu se obține nici un rezultat. În această muncă s-a luat în considerație experiența partenerilor noștri de peste ocean în ceea ce privește lucrul cu minoritățile etnice, cu femeile, cu populația zonelor rurale etc.

Un alt aspect al realității noastre în ceea ce privește instaurarea democrației, este asigurarea supremației legii. În acest sens, Asif J.CHANDHRY a spus că cea mai bună posibilitate de a menține democrația este de a avea un sistem de legi foarte bine pus la punct. Și acest lucru este valabil nu numai pentru Moldova, dar și pentru Statele Unite. Dumnezeu l-a amintit despre un eveniment istoric care a avut loc acum zece ani, în timpul alegerilor prezidențiale din SUA, disputate de George Bush și Al Gore în statul Miami. În acest caz, a fost implicată și Curtea Supremă de Justiție, decizia căreia a fost acceptată de părțile aflate în conflict și de către întregul popor. Americanii au încredere totală în sistemul lor de justiție și niciodată nu se pune la îndoială veridicitatea deciziilor judecătorești. În acest context, ambasadorul a informat audiența că s-a lucrat mult și în Moldova în vederea instruirii avocaților, judecătorilor, procurorilor, pentru a avea și aici un sistem absolut perfect.

În continuare, oaspetele s-a referit la activitatea foarte intensă, care a necesitat și investirea unor resurse financiare pentru ameliorarea situației în domeniul mass-media, pentru ca ea să fie transparentă, eficientă și deschisă. Vorbitorul și-a exprimat certitudinea că în ultimii

a fost combaterea corupției. În programul respectiv au fost selectate și amenajate patru judecătoria-model, în cadrul cărora au fost instalate sisteme performante de activitate și judecătoria din toată țara puteau să vină aici și să ia cunoștință de modul în care ele funcționează.

doi ani, în Moldova, a avut loc o adevărată revoluție în domeniul mass-media, apreciind-o ca pe un lucru foarte pozitiv.

Un alt domeniu al relațiilor noastre bilaterale îl constituie prosperitatea economică a țării dvs., a specificat înaltul oaspete. Noi am investit foarte multe resurse în acest domeniu, căci de el depinde viitorul fiecărei țări. În pofida faptului că America e destul de departe geografic de Republica Moldova, ea se clasează pe locul trei în rândul investitorilor. Actualmente, în cadrul programului „Provocările mileniului”, care este unul din cele mai mari programe de investiții pentru o singură țară, vom aloca țării dvs. 262 mil. dolari în domeniul agriculturii și al reparațiilor în infrastructură. Conform estimărilor specialiștilor, de realizările programului nominalizat vor beneficia circa 500 000 de cetățeni moldoveni prin intermediul îmbunătățirii sistemului infrastructurii și al sporirii veniturilor în agricultură. Înainte de acest program, a mai existat unul, scopul căruia

Ambasadorul a subliniat că au existat și programe mai mici ca volum, care, de asemenea, au contribuit la îmbunătățirea situației în economie. SUA a susținut crearea bazei economiei durabile, iar autoritățile moldovenești, în opinia dumnealui, trebuie să facă, cel puțin, două lucruri pentru a obține realizări deosebite în acest domeniu. În primul rând, este necesar de a folosi din plin talentul și competența locuitorilor din Moldova, care, de regulă, cunosc mai multe limbi, ceea ce constituie un avantaj în colaborarea internațională. În al doilea rând, e cazul să fie folosită la maximum amplasarea geografică a Moldovei, fapt ce-i permite să stabilească relații aprofundate de parteneriat atât cu țările din Vest, cât și cu cele din Est.

Un capitol aparte al discursului său, diplomatul american l-a consacrat problemei păcii și securității în regiune. „Și corupția, și contrabanda, și traficul de ființe umane, și hoarele nesigure, – toate acestea pun la îndoială securitatea

statului D-voastră”, – a concluzionat invitatul american. Și în acest domeniu pe parcursul anilor s-a conlucrat, destul de fructuos, dar încă sunt multe de realizat pentru a asigura stabilitatea și securitatea în țară.

Cât privește soluționarea diferendului transnistrean, ambasadorul SUA a subliniat: Am menționat de nenumărate ori, a menționat și vicepreședintele SUA, Joe Biden, poziția SUA în această chestiune: ea poate fi soluționată doar în condițiile asigurării suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova în limita frontierelor recunoscute la nivel internațional. Există două posibilități de soluționare a diferendului transnistrean, a spus ambasadorul: adoptarea unor măsuri de încredere între oamenii de pe ambele maluri ale Nistrului și determinarea statutului Transnistriei. Noi continuăm să lucrăm asupra acestor două aspecte în cadrul negocierilor în formatul 5+2.

În finalul întrunirii, diplomatul american a răspuns la întrebările asistenței, exprimându-și satisfacția și bucuria că eforturile multiple, perseverente, orientate în atingerea unor obiective concrete, de maximă actualitate pentru Republica Moldova, ale reprezentanților ambasadei SUA la Chișinău, contribuie la apropierea popoarelor noastre și la realizarea unor scopuri nobile ce țin de promovarea păcii, stabilității, progresului și a valorilor incontestabile ale unei democrații autentice.

Rectorul Academiei i-a mulțumit oaspetelui pentru discursul interesant și consistent, exprimându-și speranța că astfel de întâlniri, deosebit de așteptate și utile, pentru toți colaboratorii Academiei de Administrare Publică, vor deveni tradiționale.

Cor. „F.P”

(Sfârșit. Început în pag. 1)

Ședința Senatului Academiei

director al Departamentului dezvoltare profesională, și dna Maria Strehii, șefa Secției activitate științifică, doctor în economie, conferențiar universitar, au prezentat informații asupra celorlalte chestiuni examinate.

În cadrul Senatului a fost menționat că, în conformitate cu Planul de activitate a Senatului Academiei, a fost creată o comisie pentru evaluarea activității catedrelor Știința administrației, Științe juridice și Tehnologii informaționale, care și-a desfășurat activitatea în perioada 7 februarie – 4 martie 2011. Urmare a activității sale, comisia a constatat că obiectivele catedrelor stabilite pentru anul de studii 2010-2011 sunt orientate spre realizarea activităților organizatorice, instructiv-didactice și științifice prevăzute de Planul de activitate a Academiei, libertatea academică și de creație a cadrelor didactice de la catedre se manifestă prin diverse activități, care contribuie la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Romandaș, Boris Negru. Atmosfera de lucru permite să fie îmbinate cu succes experiența profesorilor cu entuziasmul celor tineri: Tatiana Castrașan, Svetlana Racu, Violeta Tincu ș.a.

Activitatea științifică și științifico-metodică a catedrelor este axată pe următoarele obiective: îndeplinirea de către profesorii catedrelor a șarjei didactice, perfecționarea programelor analitice și a planuri-

metode de predare (activități în grup, interpretare pe roluri, de cercetare, dialogul, utilizarea grupurilor-țintă, utilizarea tehnicilor didactice). Principalele metode conturate în cadrul disciplinelor predate de către cadrele științifico-didactice ale catedrelor sunt metodele participative: problematizarea; situațiile-problemă; învățarea prin descoperire; metoda euristică; studiul de caz; algoritimizarea; minibrainstormingul; metodele verbale și prin observare; ilustrarea și demonstrarea; metodele bazate pe operațiile logice.

În vederea obținerii unor rezultate mai performante în activitatea catedrelor, membrii comisiei le-au recomandat să susțină și să motiveze membrii catedrelor în elaborarea și editarea manualelor, notelor de curs la disciplinele predate; să atragă atenția profesorilor asupra unor aspecte organizatorice ale lecțiilor; să contribuie la angajarea cadrelor didactice cu titluri științifice și științifico-didactice.

Senatul Academiei a aprobat Regulamentul cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat în cadrul Academiei și Regulamentul de organizare și desfășurare a procesului de dezvoltare profesională; temele tezelor de doctorat și a confirmat conducătorii de

doctorat, precum și a reconfirmat conducătorii de doctorat ai doctoranzilor anilor II și III. Prin hotărârea sa, Senatul a anunțat concursul pentru ocuparea posturilor didactice.

DI Oleg Balan, vicerector, doctor habilitat, conferențiar universitar, s-a pronunțat în mod obiectiv, principal și constructiv asupra tuturor chestiunilor examinate în cadrul Senatului. Dumnealui a ținut să menționeze, că membrii comisiei au efectuat un mare volum de muncă și au pregătit destul de bine prima chestiune de pe ordinea de zi a Senatului, atenționându-i, totodată, pe membrii Senatului să dea dovadă de mai multă perseverență în organizarea editării manualelor, a notelor de curs etc.

Rectorul Academiei, dl Vasile Marina, a atras atenția membrilor Senatului asupra unei mai bune pregătiri a chestiunilor pentru examinare în cadrul organului suprem de conducere, având în vedere evaluarea profundă a conținutului prelegerilor, a procesului de instruire în ansamblu în scopul eficientizării acestuia, sporirii gradului de cunoștințe obținute de către masteranzi, pregătirii lor pentru o integrare plenară în activitățile din societate.

Climatul moral-psihologic din cadrul catedrelor este favorabil, contribuind eficient la realizarea obiectivelor propuse. La catedre activează profesori cu o experiență didactică bogată: doctorii habilitați Vasile Marina, Oleg Balan, doctorii în științe Teodor Popescu, Otilia Stamatina, Tatiana Șaptefrați, Angela Popovici, Victor Guțuleac, Nicolae

lor tematice, perfecționarea continuă a metodelor și tehnicilor de predare, perfecționarea profesională a profesorilor, activitatea științifică și metodică, lucrul educativ cu masteranzi etc.

Procesul de instruire se realizează utilizându-se un spectru larg de tehnici și metode didactice: asistări la ore, utilizarea diverselor

„Libertatea de exprimare – pilon fundamental al democrației”

Interviu cu dna Corina FUSU, vicepreședinte al Comisiei parlamentare pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

CORRESPONDENTUL: Au trecut aproape doi ani de când sunteți unul dintre aleșii poporului. Prin ce se caracterizează munca unui deputat, activitatea Comisiei parlamentare din care faceți parte?

Corina FUSU: Activitatea unui ales al poporului în general este una extrem de interesantă, deși te solicită foarte mult, este o chestiune de responsabilitate față de cetățeni și față de ce le-ai promis lor în campania electorală. Și este o comunicare. Lucrul de deputat se rezumă în proporție de 80-90 la sută în a comunica. În a comunica cu cetățenii, ca să nu te rupi de realitate, pentru că lucrul în birou poate crea această situație când te rupi de realitate, te izolezi. Și comunicarea între noi, deputații. Comunicare trebuie să avem atât cu deputații din fracțiunea din care facem parte, cât și cu deputații din celelalte fracțiuni. Bineînțeles, este necesar să avem comunicare chiar și cu opoziția, în cadrul comisiilor de specialitate, pentru că, de fapt, munca creativă este în comisii, unde suntem repartizați pe specialitate, pe ceea ce știm să facem mai bine.

Comisia noastră este una deosebită, pentru că are mai multe domenii: cultura, educația, cercetarea, tineretul, sportul și mass-media, adică are șase domenii. Spre deosebire de alte comisii parlamentare care au un singur domeniu. Noi, iată, avem tocmai șase, deși consider că s-a concentrat prea mult într-

o singură comisie și asta din dorința de a eficientiza lucrul, pe când în majoritatea țărilor europene cultura și mass-media constituie o preocupare, iar cercetarea, educația și tineretul țin de o altă preocupare, ca să te poți implica cu seriozitate și să poți, cu adevărat, aduce schimbări.

COR.: La întrevvedere din 22 martie curent a ambasadorului SUA la Chișinău cu colaboratorii Academiei de Administrare Publică

dumnealui a declarat că în ultimii doi ani a avut loc o adevărată revoluție în domeniul mass-media din Moldova ceea ce este un lucru foarte pozitiv. Împărtășiți această opinie și D-voastră?

C.F.: Vicepreședintele SUA Joe Biden, într-adevăr, a remarcat lucrul acesta și nu doar Biden. A constatat, pentru că sunt fapte, și anume că în Republica Moldova libertatea de exprimare, libertatea presei

a crescut simțitor, este atestat prin raportul organizației „Reporters sans frontiers” care monitorizează libertatea de exprimare peste tot în lume. Și în Republica Moldova doar într-un singur an – pe parcursul anului 2010 – ea a crescut cu 39 de puncte în ceea ce privește libertatea de exprimare. Și ca exemplu vă aduc, că în același an, 2010, Ucraina a scăzut cu 40 de puncte, iar Federația Rusă a scăzut încă mai mult în ceea ce privește

importante pentru societate. La noi, de fapt, nu există vreo temă tabu, care să nu se discute la unul sau la alt post de televiziune. Consider că este și contribuția considerabilă a Comisiei de specialitate, pe care am avut onoarea să o conduc în această perioadă. Am făcut-o cu sinceritate și responsabilitate pentru că vin din acest mediu, mediul jurnalistic și știu cât de importantă este libertatea de exprimare, cât de mult a avut de suferit libertatea de exprimare pe timpul guvernării comuniste. Fără libertatea de exprimare, fără libertatea presei, în general nu poate fi construită o democrație, fără libertate de exprimare și presă liberă nici nu putem construi o economie de piață, bazată pe concurență liberă, și nu putem avea nici justiție independentă fără acest control dintr-o parte.

Libertatea de exprimare, libertatea presei este unul dintre cei trei piloni fundamentali ai democrației.

COR.: În context, aș vrea să precizați dacă presa de la noi este, într-adevăr, a patra putere?

C. F.: Încă nu este. Presa este acum liberă, pentru că nu este cenzurată, nu este controlată de către guvernare, deși politicul întotdeauna se va strădui să găsească și găsește mijloace și instrumente de a controla anumite posturi, în special, vorbesc de audiovizual, fiindcă este mai influent.

(Continuare în pag.7)

libertatea de exprimare.

Recent, am participat la un seminar internațional în probleme de libertate de exprimare în țările Parteneriatului Estic (6 țări). Republica Moldova s-a situat pe locul I și suntem dați drept exemplu demn de urmat în ceea ce privește liberalizarea presei, apariția unor noi posturi de televiziune cu investiții de capital străin, organizarea la aceste posturi de radio și TV a unor numeroase dezbateri la teme

(Sfârșit. Început în pag.6)

„Libertatea de exprimare – pilon fundamental al democrației”

Nu putem spune că este cea de a patra putere în stat, pentru că atunci când în baza materialelor de investigație ale jurnaliștilor, procuratura se va autosesiza și demnitatea înalți care au greșit, vor fi pentru aceasta sancționați sau, cel puțin, li se va deschide dosar de cercetare a acțiunilor lor, atunci am putea spune că presa, într-adevăr, este o a patra putere. Și o putere, în general. Atâta timp cât se face abstracție de ea sau se fac că nu se aude, nu se vede, ce spun jurnaliștii impactul este doar pentru crearea opiniei publice și nu este un impact direct cu rezultate precise.

În afară de aceasta, presa ca să fie puternică și ca să devină o putere, trebuie să fie pro-fe-si-o-nis-tă. În Republica Moldova ducem o mare lipsă de jurnalism clasic. Un jurnalist care să fie corect, care să fie de bună-credință, un jurnalist, care să fie informat din mai multe surse, din surse credibile. Și nu avem jurnalism de investigație. Pentru că jurnalismul de investigație este unul extrem de costisitor și care necesită specialiști de înaltă calitate.

COR.: Spectrul domeniilor ce se află în vizorul Comisiei în care activați este destul de larg. Care ar fi, în viziunea D-voastră, cele mai arzătoare probleme și de ce?

C. F.: În anul 2010, cea mai arzătoare problemă a fost asigurarea libertății de exprimare și libertății presei și reorganizarea Audiovizualului public – Compania „Teleradio-Moldova”. Era extrem de important și imediat cum

am devenit președinte de Comisie parlamentară, am început cu aceste reorganizări. Am modificat Codul audiovizualului și am reorganizat Compania „Teleradio-Moldova”, Consiliul de Observatori de acolo. Încă nu am atins rezultatele cele mai bune la Compania nominalizată, dar dacă e să comparăm cu ce a fost, bineînțeles, că spectrul tematicii care se abordează astăzi la Moldova 1 și la Radioul Național este mult, mult mai larg, precum a fost acum un an și ceva. Știrile sunt cu mult mai echilibrate și toți actorii politici au acces la această instituție publică. Mai sunt multe de făcut în ceea ce privește managementul financiar, managementul resurselor umane de la această instituție. Dar dacă se va merge pe aceeași cale de profesionalism, pentru că ei acum au o sumedenie de traininguri de profesionalitate, ar fi păcat să se risipească atâția bani și să nu avem rezultate la capitolul profesionalism. Mai avem multe de făcut în audiovizual, în dezvoltarea audiovizualului din Republica Moldova în ceea ce privește publicitatea audiovizualului, în ceea ce privește respectarea dreptului de autor, dar aceasta o vom face pe parcurs.

Avem și alte priorități. Personal consider că o prioritate este situația din cultură care este una catastrofală, mai puțin vizibilă, poate, decât Audiovizualul. Dar situația în cultură este extrem de proastă. Și aici nu am în vedere subfinanțarea acestui domeniu, care este una foarte

modestă. Și proiectul bugetului din acest an prevede doar un supliment de 8 milioane la ceea ce a fost anul trecut. Mă refer la procesul de creație. Acuma avem o sărăcire în ceea ce privește activitatea teatrelor, în primul rând. Avem extrem de puține premiere. Și dacă apare câte un spectacol nou, nu este de înaltă calitate. Consider că acum în teatre s-a instaurat o adevărată corupție – cum există corupție la nivel de economie, așa există, cu părere de rău, corupție și în acest domeniu, pentru că s-au făcut găști în teatre, care își apără propriile interese și nu apără interesele spectatorului, nu apără ideea creației.

COR.: La noi se discută mult despre problema egalității dintre femei și bărbați. Au intervenit în ultimul timp anumite schimbări în această privință?

C.F.: Problema egalității de gen în calitate de șanse egale între bărbați și femei este o problemă abordată serios în Republica Moldova. Începe să fie înțeleasă această problemă, deși încă nici pe departe nu există această egalitate între bărbați și femei. Egalitate aici înseamnă ca și femeile să poată accede la funcții înalte de conducere în partid, în parlament, în guvern, în business și în mediul universitar. Acestea sunt criteriile care demonstrează că există egalitate de gen. La noi în Parlament femeile sunt reprezentate în proporție de 19 procente. Avem o singură doamnă ministru. Avem foarte puține femei de afaceri și din acest punct de vedere

mai avem încă foarte multe de făcut. Ar trebui să ne uităm la exemplul țărilor din Scandinavia, Europei de Nord. Acolo femeile ocupă aceste posturi înalte în proporție de 47-50 la sută, este cel mai înalt nivel de viață. În Finlanda nivelul de viață este chiar mai înalt decât în Statele Unite. Și aceasta pentru că femeile sunt mai corecte, mai greu de corupt, sunt foarte muncitoare și responsabile față de banul public. Și atente față de durerile care se întâmplă în societate. Ele nu se gândesc doar la problemele macroeconomice și la dezvoltarea armatei.

COR.: Referitor la integrarea europeană a RM: mai sperați, să mai sperăm că poate fi o „poveste de succes”?

C. F.: Bineînțeles. Noi ne-am propus acest scop. Noi credem în asta. Și prin toate greutatea prin care trecem, trebuie să realizăm pas cu pas reforme, pentru că Uniunea Europeană înseamnă a face reforme în toate domeniile cu seriozitate. Trebuie să asigurăm și independența justiției, trebuie să asigurăm condiții pentru dezvoltarea economiei și atragerea de investiții. Și trebuie să luptăm consecvent și sincer cu corupția care este încă la un nivel foarte înalt în Republica Moldova. Trebuie să facem lumină și în cazul evenimentelor 7 aprilie 2009. Și dacă vom ști să ne autodepășim, atunci vom putea intra în Europa.

COR.: Vă mulțumesc.

**Pentru conformitate:
Gheorghe BOLOGAN**

Sunt necesare acțiuni concrete

Interviu cu dna Olga BORȘ, primar al satului Cășla, raionul Telenești

Primarul Olga Borș într-un dendrariu din California, SUA, 2004

Corespondentul: Stimată dnă Olga Borș, spuneți-mi, Vă rog, care-i semnificația începutului de martie (sosirea primăverii și Ziua Internațională a Femeii) în viața și activitatea D-Voastră?

Olga Borș: Sărbătoarea Mărțișorului trebuie păstrată, fiindcă e ceva frumos, irepetabil și care ține de tradițiile noastre populare. Iar în preajma zilei de 8 martie am o dorință nespusă să felicit cu câte o floare vie orice femeie din localitate, să pregătim activități culturale interesante pentru a le crea o bună dispoziție consătențelor noastre. Cu regret, în această zi multe femei rămân fără atenția cuiva. Poate nu au pe nimeni, poate cei dragi sunt plecați departe și reprezentanții autorităților publice locale ar putea să umple cumva acest gol, să le facă pe femei să se simtă mai importante.

Pe mine personal un mesaj din partea fiilor mei mă face fericită.

Cor.: La ora actuală sunteți una dintre puținele doamne în calitate de primar. Cum se explică acest fenomen că femeile nu prea răzbat la funcții de conducere?

O.B.: În primul rând, femeia trebuie să dorească să ajungă la o funcție de conducere. Și în al doilea rând, ea trebuie să poată conduce un colectiv. Iar pentru o femeie - primar nu e destul numai atât, pe ea trebuie să o dorească oamenii să fie în fruntea comunității lor.

Dorința oamenilor vine din judecățile lor asupra faptelor tale, asupra comportărilor și rezultatelor pe care le ai de-a lungul anilor. Totodată, trebuie să știi să fii recunoscătoare pentru aprecierea consătenilor. Nimic nu e mai frumos decât atunci când ești numită de cei din jur: „Doamna primar”. Dar această încredere și stimă din partea lor presupun și multă responsabilitate.

Un sat curat e un sat cu perspectivă europeană..

Cor.: Peste câteva luni vor avea loc alegerile locale. Ce realizări ați obținut în activitatea din ultimii 4 ani?

O.B.: Eu m-am implicat direct și până la capăt în atragerea investițiilor și demararea proiectelor. În sat a fost reparat tot ce s-a putut repara: școală, grădiniță, apeduct, drum, poduri ș.a.

În anul 2007 ne-am plasat pe locul III în cadrul Concursului Republican „Cea mai verde, mai salubă și mai amenajată localitate”. Ni s-a acordat și

un premiu de 10.000 de lei. În anul următor, în cadrul Programului Bunelor Practici ale autorităților publice locale, finanțat de către Consiliul European, ne-am învrednicit de premiul pentru educarea tinerei generații în spiritul protecției mediului ambiant. Proiectul menționat a fost „Tomberoane pe străzile satului”. Un proiect fără finanțare, realizat din material local cu forțe proprii. În anul 2010 am câștigat două proiecte în cadrul Fondului de Investiții Sociale din Moldova (FISM-II), și anume: „Schimbarea turnului de apă, amenajarea zonei sanitare” și „Lucrări de reparație la grădinița de copii”.

Oamenii din comunitate au ținut întotdeauna să-și facă onorabil datoria lor – să depună la timp și în măsura cuvenită contribuțiile. Pentru care fapt și le mulțumesc din suflet.

E clar pentru oricine că pri-

de a înălța un cămin cultural au eșuat. Vom căuta și în continuare alte posibilități... Mă gândesc și la necesitatea deschiderii unei cantine sociale pentru bătrânii din localitate. Vom continua să extindem numărul drumurilor pietruite. Oamenii noștri vor avea condiții mai bune de trai, dacă și bugetul familial va fi mai adecvat necesităților curente și le va permite să-și crească în condiții normale copiii și să-și îndeplinească cele mai prioritare cerințe.

Cor.: Astăzi se discută mult despre integrarea europeană. Cum se vede (se înțelege) din comuna D-voastră această integrare?

O.B.: Să fiu sinceră, oamenii de la țară nu au cum să înțeleagă această integrare europeană. Multora le pare că e mai mult vorbă goală. Ar fi bine să înțeleagă acest trist adevăr și parlamentarii noștri. În ultimul timp, veniturile populației au scăzut considerabil. Suntem fără economie și locuri de muncă. Amăgeala de-a ajutoarele nu mai merge. Cetățenii trebuie să muncească și să fie plătiți, iar pentru aceasta sunt necesare acțiuni concrete, și nu doar promisiuni.

Cor.: Proaspătul cer siniliu al primăverii ne predispune uneori la o anumită stare de romantism, de visare. Cum vă imaginați Dumneavoastră, stimată Olga Borș, ziua de mâine a satului, raionului, a republicii în ansamblu?

O.B.: Ziua de mâine a satului meu depinde de politica de azi a statului nostru. Cred că dacă politica va fi corectă și stabilă, investitorii vor veni și multe lucruri se vor rezolva cu succes. Un alt aspect ține de capacitatea noastră de a atrage investițiile europene în proiecte mari, cu impact regional. Doar atunci și consătenii mei vor sesiza că schimbările spre bine într-adevăr au loc.

Cor.: Vă mulțumesc.

Cor. "F.P."

Bătrânețe, haine grele...

Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova este mereu gazda diferitelor evenimente culturale și științifice. Unul dintre acestea

a avut loc în ziua de 16 martie 2011, când la Academie s-au aflat în vizită profesorul Josef Troisi, director al Institutului ONU pentru îmbătrânire din Malta, care este și director al Centrului European de Gerontologie în cadrul Universității din același stat, și șeful Oficiului Națiunilor Unite pentru Populație din Republica Moldova, Boris Gâlcă. În cadrul vizitei a fost examinată problema îmbătrânirii din Republica Moldova în comparație cu alte state.

La activitate a participat rectorul Academiei, dl Vasile MARINA, doctor habilitat, profesor universitar, care a salutat cordial prezența oaspeților în instituția prezidențială de învățământ.

Reprezentantul Institutului ONU a prezentat în fața membrilor corpului didactic și masteranzilor Academiei prelegerea „Fenomenul de îmbătrânire a populației, impactul și implicațiile acestuia”, care a trezit interesul celor prezenți prin conținutul său profund și multiaspectual.

Joseph Troisi este în Republica Moldova cu misiunea de a acorda asistență guvernului la elaborarea strategiei naționale de securitate demografică și sporirea capacităților umane ale specialiștilor moldoveni din domeniu, de a aduce la cunoștință consecințele îmbătrânirii populației, propunând unele recomandări.

În cadrul prelegerii a fost făcută o trecere în revistă a

evoluției fenomenului de îmbătrânire la nivel mondial și în Republica Moldova, specificându-se, totodată, și modalitățile de redresare a ei. Profesorul a declarat că trăim în „secolul îmbătrânirii”. Pentru Joseph Troisi îmbătrânirea este o istorie de succes, deoarece este un drum pe care nu toți pot să ajungă până la capăt. În cadrul discursului profesorul a menționat că șansa de viață este mai mare la femei, ele fiind în număr mai mare cu vârsta peste 60 de ani în comparație cu bărbații.

O consecință a politicilor sociale existente în majoritatea statelor este aceea că bătrânii devin din persoane independente în persoane dependente.

Profesorul din Malta a mai afirmat că fenomenul de îmbătrânire în Republica Moldova este cauzat de rata scăzută a natalității. Joseph Troisi a menționat că în Europa

Un alt fenomen care a condus la îmbătrânirea populației este migrația masivă a tinerilor peste hotare.

Joseph Troisi este în Republica Moldova cu misiunea de a acorda asistență guvernului la elaborarea strategiei naționale de securitate demografică și sporirea capacităților umane ale specialiștilor moldoveni din domeniu, de a aduce la cunoștință consecințele îmbătrânirii populației, propunând unele recomandări. Dumnealui se află pentru a doua oară în Republica Moldova. Prima dată el a propus deschiderea unui centru demografic. La prima vedere, propunerea era bine venită. Însă realizarea acestui proiect s-a soldat cu un eșec, politicienii neconsiderând importantă crearea acestui centru, crezând că nu vor „îmbătrâni niciodată”. Profesorul a ținut să menționeze că se considera

tranziție, exportând tehnologii informaționale, nu exportând oameni. Realizarea unui recensământ general al populației ar arăta situația reală și ar oferi posibilitatea de a elabora politici adecvate în acest sens. O altă soluție ar fi crearea unui număr necesar de locuri de muncă sau lansarea unor oferte atractive pentru tinerii plecați peste hotare. De asemenea, este necesară crearea centrului demografic respectiv, care ar antrena specialiști din mai multe domenii: social, medical, statistic. Toate activitățile trebuie realizate cu implicarea nemijlocită a cetățenilor, a subliniat profesorul, citându-l pe fostul președinte al SUA J. Kennedy: „Nu căutați ce poate să facă țara pentru voi, dar ce puteți face voi pentru țară”.

Joseph Troisi a avut, de asemenea, un dialog cu dl Oleg BALAN, vicerector al Acade-

mai există situații similare, dar în țările respective sunt create mai multe stimulente pentru nașterea copiilor decât în Moldova.

Pentru menținerea echilibrului dintre tineri și bătrâni trebuie ca femeile să dea naștere în medie la 2,1 copii ca să se normalizeze situația, însă în Republica Moldova femeia dă naștere în medie la 1,3 copii.

țară cu populație îmbătrânită țara în care peste 10 % din populație are vârsta de peste 60 de ani, în Republica Moldova cifra constituind 12 %.

Printre recomandările făcute de Joseph Troisi este crearea unei economii care ar atrage moldovenii care au migrat, o economie durabilă, la fel cum Malta s-a descurcat în perioada de

miei, în cadrul căruia a fost trasată o serie de obiective privind colaborarea în domeniul demografiei și îmbătrânirii populației între Academia de Administrare Publică, Biroul Națiunilor Unite pentru Populație din Republica Moldova și Institutul ONU pentru îmbătrânire din Malta.

Diana VASILOS,
Tatiana MUNTEAN

Incursiune în lumea științei și a marilor invenții ce au marcat secolul XX

Recent deschisă la Buzău, expoziția Muzeului Tehnicii este o excelentă incursiune în lumea științei, a marilor inventatori români, din păcate prea puțin cunoscuți și recunoscuți până și de conaționali.

Pe lângă tranzistoare, radiouri sau mașini de scris, expozate privesc ca niște

adevărate relicve de cei tineri, dar care trezesc nostalgia celor care își mai amintesc de perioada comunismului, expoziția excelează la capitolul informație. Astfel, în jur de 10 panouri sunt dedicate unor mari personalități românești care au revoluționat la nivel mondial știința.

Invenția românilor, Nobel-ul străinilor

Interesante sunt imaginile document, dar și poveștile lor, de multe ori nedrepte și asta pentru că unora nu le-a fost recunoscută munca. Mai mult, cercetările lor au fost folosite de oameni de știință străini răsplătiți ulterior cu Premiul Nobel.

Este vorba despre fiziologul român Nicolae Constantin Paulescu, de numele căruia se leagă cea mai importantă descoperire medicală a secolului XX - insulina. În 1921, românul publica în revista „Archives Internationales de Phynologic”

cercetările sale care aveau ca rezultat hormonul antidiabetic elaborat în pancreas, numit de el „pancreatina”. În același an însă, canadienii Grant Banting și Colin Munro MacLeod anunțau descoperirea insulinei și în 1923 primesc Nobel-ul.

Un caz similar amintit în expoziția de la Muzeul Județean Buzău este cel al Ștefaniei Mărăcineanu, descoperitoarea radioactivității artificiale, pentru care în 1935 Frederic și Irene Joliot Curie obțineau Premiul Nobel.

Brevetul pentru „condeiul portăreț”

În aceeași expoziție mai sunt prezentate realizările altor mari oameni de știință români, precum Emil Racoviță (creatorul unei noi științe - biospeologia, și unul dintre primii biologi din lume care s-a ocupat de etologia animală) - în dreptul căruia este prezentată fotografia făcută în expediția navei „Belgica” (1897-1899) în Antarctica, alături de celebrul Amundsen; Petru Poenaru - inventatorul primului toc cu rezervă de cerneală (precursorul stiloului), „condeiul portăreț”, sau Elie Radu, cel ce a proiectat Uzina Electrică Sinaia, funcționabilă și după mai bine de 100 de ani.

Alt om de știință român puțin cunoscut este Augustin

Maior, cel care în 1907 a realizat pentru prima dată în lume telefonie multiplă, transmițând cinci mesaje simultan pe o linie telefonică cu circuit de fier.

Un capitol distinct al expoziției este dedicat marilor inventatori în domeniul aviației, Aurel Vlaicu, Henri Coandă, Traian Vuia, ale căror machete și schițe se află în patrimoniul Muzeului Tehnicii din București. Privită per ansamblu, expoziția deschisă la muzeul buzoian, până la sfârșitul acestei luni este un bun prilej pentru cadrele didactice buzoiene de a oferi elevilor o lecție unică de istorie a științei și a marilor inventatori români.

Cristian IONESCU

Acasă la Hamlet. Castelul Kronborg din Helsingor

Helsingor este un oraș din Danemarca ce nu se remarcă atât prin multitudinea de obiective culturale, cât prin valoarea și faima câtorva. Înainte de Evul Mediu, aici ființa un sat în care se vindeau bunuri și produse pescărești.

de epocă ce mobilează interiorul. Castelul Kronborg a îndeplinit un rol-cheie între secolele XVI-XVIII în nordul continentului european, iar astăzi atrage sute de mii de turiști contribuind sub o altă formă la prosperitatea statului de care aparține.

Castelul Kronborg din Helsingor

Potrivit istoricilor, în anul 1200, avea să fie construită și prima biserică a comunității: biserica Sf. Olai, astăzi catedrala diocesei de Helsingor. Orașul, așa cum s-a păstrat astăzi, a fost fondat în jurul anului 1420 de către regele Eric de Pomerania, cel despre care se spune că a inițiat lucrările la castelul Krogen sau Kronborg.

Unul dintre simbolurile naționale ale poporului danez este acest castel, cunoscut pretutindeni grație impozanței sale, dar mai ales lui William Shakespeare care i-a legat pentru totdeauna numele de al lui „Hamlet”.

Cele mai multe referințe turistice aduc în centrul atenției istoria îndelungată a castelului reflectată prin structura sa masivă și piesele

Lucrările pentru construirea remarcabilului castel au început în anul 1574 în conformitate cu canoanele arhitecturii militare tipice perioadei. În luna septembrie a anului 1629, Kronborg a fost devastat de un incendiu și reconstruit din temelie după planurile originale. Capela, singura construcție conexă care nu a fost năpădită de flăcări, păstrează altarul original, stranele, sculpturile executate cu finețe și panourile pictate.

Încăperile regale, Muzeul Maritim, capela, dormitoare și toate celelalte anexe merită din plin atenția dumneavoastră. Dacă contextul nu vă permite să efectuați un tur complet, puteți renunța la Muzeul Maritim, care pe alocuri abundă în detalii.

Dezvăluiri în cazul combaterii pedofiliei și pornografiei infantile

În cadrul activității de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și copii, organele de drept, în comun cu Centrul Internațional „La Strada”, au inițiat investigații cu privire la posibila implicare a unor cetățeni străini în acțiuni de abuz sexual asupra minorilor, pornografie infantilă și turism sexual.

Având în vedere complexitatea obiectivelor stabilite și posibila amploare a cazului, a fost creată echipa multidisciplinară cu participarea reprezentanților Procuratu-

rii Generale, ai Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane al MAI și CI „La Strada Moldova”.

În cadrul investigațiilor efectuate inițial a fost identificat cetățeanul Italiei care se afla pe teritoriul Republicii Moldova sub pretextul inițierii unor afaceri în domeniul turismului. În acest scop, cetățeanul Italiei a fondat pe teritoriul Republicii Moldova o agenție de turism.

În rezultatul investigațiilor efectuate, s-a constatat că persoana suspectă a fost

condamnată anterior, pe teritoriul Italiei, pentru raporturi sexuale cu minori. Totodată, s-a constatat că aceeași persoană era cercetată de către autoritățile Italiei pentru infracțiuni similare (întreținerea de relații sexuale cu minori și posesie de materiale pornografice cu minori) comise în anii 2007 și 2009.

Investigațiile preliminare, precum și analiza comportamentului suspectului confirmau bănuielele care existau față de persoana respectivă, precum că este un pedofil care

recrutează copii în vederea exploatarei sexuale. Persoana respectivă, folosind legenda selectării copiilor pentru includerea într-o echipă de fotbal din Italia, recrutează copii din familii social vulnerabile în scop de exploatare sexuală.

De asemenea, pentru a-și camufla activitatea ilegală de pe teritoriul Republicii Moldova, cetățeanul Italiei își schimba frecvent domiciliul în raza mun. Chișinău.

În rezultatul acțiunilor de intervenire a organelor de drept, s-a reușit reținerea și ulterioara arestare a cetățeanului Italian în momentul tentativei de abuz sexuală a unui băiat în vârstă de 13 ani.

Condamnat pentru că a maltratat un soldat din subordine

Un fost militar în termen al Brigăzii 3 Infanterie Motorizată „Dacia” din or. Cahul a ajuns pe banca acuzaților după ce a maltratat un soldat din subordine.

Urmărirea penală a început în baza autosesizării Procuraturii Militare Cahul.

Din datele procurorilor, comandantul de grupă a răsturnat patul soldatului în timp ce ace-

sta dormea, după care l-a lovit cu pumnii și picioarele.

Peste câteva zile, soldatul a fost bătut și mai crunt de același comandant, fiindu-i cauzate leziuni corporale.

Recent, inculpatul a fost condamnat conform art. 368 alin. (2) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Au fost audiați fără ca să știe

Șase locuitori din raionul Soroca au avut surpriza să constate că au fost audiați și au devenit martori în cadrul proceselor penale, declanșate pentru comiterea de furturi.

Procuratura raională Soroca a pornit o cauză penală pe numele unui inspector al Comisariatului raional de poliție, acesta fiind bănuț de comiterea falsului în acte publice și abuz de serviciu.

Verificările Procuraturii au stabilit că, în baza dispozițiilor unui inspector al CRP Soroca, șase bărbați figurau în acte procesuale, precum că ar fi fost audiați de poliție în calitate de martori la comiterea mai multor infracțiuni de sustrageri.

Potrivit procurorilor, a trezit

suspiciuni faptul că toate datele de identitate, indicate de către inspector în procesele-verbale de audiere a persoanelor respective nu corespund realității. La fel, nu corespund realității nici semnăturile „martorilor”, iar unul dintre bărbați nici măcar nu se află pe teritoriul republicii de mai mulți ani.

În baza materialelor acumulate procurorii au declanșat pe numele polițistului această cauză penală. Concomitent, procurorii i-au citat și pe cei șase „martori” pentru audieri în dosarul polițistului și colectarea mostrelor de semnături necesare numirii expertizei grafologice.

**Serviciul de presă
al Procuraturii Generale**

Doi agenți de circulație din Vulcănești, bănuți de corupere pasivă

Doi inspectori ai Secției poliției rutiere din cadrul Comisariatului de poliție Vulcănești au fost reținuți recent, fiind bănuți de corupere pasivă. Operațiunea de reținere a avut loc chiar în fața Comisariatului.

Potrivit declarantului, agenții de circulație l-ar fi oprit acum patru zile pe traseul Etulia-Cișmichioi pentru că ar fi condus vehiculul fără permis de conducere, fapt pentru care i-au ridicat plăcuța cu numărul de înmatriculare. Ca să nu-i întocmească însă proces-verbal contravențional și să-i restituie numerele, polițiștii ar fi pretins 600 de lei.

Astfel, cetățeanul s-a adresat cu plângere la Direcția generală teritorială Sud, iar ofițerii anticorupție au pornit o cauză penală conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.2), lit. b), c) Cod penal al Republicii Moldova – „corupere pasivă”.

Urmare acțiunilor întreprinse, la 29 martie curent, în jurul orei 11.00, în fața

Comisariatului raional de poliție Vulcănești, a fost reținut unul dintre inspectori în momentul în care restituia plăcuța cu numărul de înmatriculare, celălalt fiind reținut în incinta comisariatului.

La moment, polițiștii se dețin preventiv, pentru 72 de ore, în Izolatorul de detenție provizorie al DGT Sud.

De notat că, în primele trei luni ale anului curent, Centrul anticorupție a reținut 11 polițiști, suspectați de comiterea diferitelor acte de corupție. Anul trecut, CCCEC a pornit 55 dosare penale în privința angajaților MAI.

**Centrul de presă
al CCCEC**

Dicționar explicativ al Uniunii Europene

AGENȚII PENTRU POLITICA EXTERNĂ ȘI DE SECURITATE COMUNĂ (AGENȚII PESC). Agențiile PESC au fost create spre a îndeplini activități concrete, cu caracter tehnic, științific sau de control, pentru activitățile PESC, sprijinind al doilea pilon al UE.

Acestea sunt:

- *Agencia Europeană de Apărare (EDA; AEA), cu sediul la Bruxelles, are drept scop impulsarea capacității de apărare a Uniunii Europene, în special gestionarea situațiilor de criză, cooperarea statelor în sectorul armamentului, stimularea cercetării militare;*

- *Centrul pentru Sateliți al Uniunii Europene (CSUE), cu sediul la Madrid, are drept scop analizarea imaginilor primite prin sateliți;*

- *Institutul pentru Studii de Securitate al Uniunii Europene (ISS), cu sediul la Paris, are drept obiectiv realizarea unei „culturi a securității europene”, promovând în acest scop studii, dezbateri etc.*

AJUTOR DE STAT. Acest termen se referă la sprijinul acordat, din resurse publice, de către o autoritate publică (de la nivel național, regional sau local) unei întreprinderi. Se apreciază că o întreprindere care beneficiază de un sprijin de acest tip capătă, datorită ajutorului respectiv,

un avantaj față de concurenții săi. Ca urmare, pentru a păstra o concurență liberă și loială în interiorul Uniunii Europene, ajutoarele de stat trebuie controlate.

Prin Tratatul instituind Comunitatea Europeană, au fost interzise ajutoarele acordate selectiv de către statele membre, pentru că se considera că acestea pot să afecteze schimburile comerciale între statele membre și să dăuneze concurenței.

Măsurile de ajutor de stat inițiate de către statele membre sunt controlate de către Comisia Europeană. Comisia stabilește, astfel, dacă măsurile respective dăunează concurenței pe teritoriul Uniunii. În acest sens, Comisia primește plângeri de la consumatori și de la societățile comerciale legate de posibile încălcări ale legislației comunitare în domeniul ajutorului de stat.

În 2007, s-a inițiat o reformă a regulilor și procedurilor legate de ajutoarele de stat,

urmărindu-se ca acestea să se împuțineze, iar ajutorul să fie mai precis orientat.

ALINIAREA LEGISLATIVĂ.

Alinierea legislativă este procesul prin care legislațiile statelor membre și ale celor ce doresc să adere la UE se aliniază normelor dreptului comunitar. Armonizarea legislativă este necesară pentru buna funcționare a Pieței Unice comunitare, a politicilor UE, a economiei statelor membre și pentru transpunerea în practică a principiilor democrației și statului de drept care stau la baza edificiului comunitar. Într-o primă etapă, când crearea Pieței Interne (numită și Piața Unică) era în faza de început, armonizarea legislativă s-a făcut prin recunoașterea mutuală a normelor statelor membre, până în momentul în care au fost adoptate noi norme comune și obligatorii pentru toate statele membre (norme de drept comunitar.).

APĂRARE COLECTIVĂ.

Apărare colectivă este sintagma folosită pentru a descrie participarea la apărarea Europei, potrivit tratatelor de la Bruxelles (articolul V) și Washington (articolul 5), care stipulează că, în cazul unei agresiuni, statelor semnatare li se cere să acorde asistență pentru reinstaurarea

securității. Cele două documente de instituire a UEO și NATO prevăd acest concept.

Începând cu anul 1949, NATO a fost principalul garant al securității în Europa de Vest, în vreme ce Uniunea Europei Occidentale (UEO) a funcționat fără rezultate notabile timp de aproape 30 de ani. Trebuie de remarcat totuși că UEO este singura organizație exclusiv europeană care a introdus obligația automată de apărare colectivă. Dezvoltarea unei identități de securitate și apărare europeană nu afectează sub nici o formă faptul că NATO continuă să fie baza apărării colective a Europei.

La ora actuală, prin Tratatul de la Lisabona se stabilește crearea unei politici europene de securitate și apărare care preia UEO. Dar aceasta nu-și propune să preia responsabilitățile NATO, ci doar să fie complementară NATO. Politica Europeană de Securitate și Apărare (PESA), parte a Politicii Externe și de Securitate Comune (PESC), se referă doar la operațiuni de mică anvergură, de implementare sau restabilire a păcii, ori de intervenții în caz de calamități naturale sau provocate de acțiunea umană.

Abonarea 2011

Continuă abonarea pentru anul 2011 la revista științifico-metodică trimestrială **“Administrarea Publică”** și la ziarul **“Funcționarul public”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **“Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **“Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Gheorghe BOLOGAN - specialist principal

Victoria SÎCI - designer, specialist principal

Oxana HÎNCOTĂ - designer, specialist principal

Elena BALMUȘ - specialist coordonator

Tatiana MUNTEAN - stagiară

Diana VASILOS - stagiară

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 500.

Dat la tipar 31.03.2011

“Funcționarul Public” - supliment la revista “Administrarea Publică” - publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova

E-mail: sep@aap.gov.md

E-mail: sectia_a_aap_gov@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

